
Esteettömyystyöryhmän kokous

Aika 31.5.2022 klo 9 - 11

Paikka Teams-kokous

Osallistujat Silja Hyvärinen, pj., KYMP hallinto- ja tukipalvelut
Elli Alho, KUVA, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut
Marja-Liisa Heikkilä, KYMP, RYA, asuntotuotanto
Hanna-Leena Rissanen, KYMP, PALU, rakennusvalvontapalvelut
Maija Sarpo, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne,
toiminnanohjaus, laatu- ja ympäristö
Jani Toivonen, Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne,
toiminnanohjaus, laatu- ja ympäristö
Vera Schulman, KASKO, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut
Tiina Lappalainen, kaupunginkanslia, osallisuus ja neuvonta
Outi Paulig, kaupunginkanslia, osallisuus ja neuvonta
Mirjam Heikkinen, kaupunginkanslia, tietotekniikka- ja viestintä-
osasto, tietotekniikka
Katariina Wilenius, SOTE, hallinto- ja tukipalvelut, tilapalvelut
Pirjo Tujula, sihteeri, KYMP, hallinto- ja tukipalvelut, toiminnan kehittäminen
Elsa Paasilinna, kehittämisspalvelupäällikkö, KYMP, hallinto- ja tukipalvelut, kehittämisspalvelut, asialistan kohta 4

1.

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

2.

Esityslista hyväksyttiin muutoksitta.

3.

Edellisen kokouksen muistio hyväksyttiin muutoksitta. Osa esteettömyystyöryhmän jäsenistä ei ollut saanut esteettömyystyön tilannekuva – projektin kyselyä. Puheenjohtaja pahoitteli tilannetta, kysely oli tarkoitus lähettää sekä varsinaisille että varajäsenille.

4.

Esteettömyystyön tilannekuva –projekti

Elsa Paasilinna esitteli projektin lopputuloksen sekä jatkokehitysehdotukset (muistion liite 1). Työn teki ja lopputuloksen kokosi projektipäällikkö Sini Tiainen, joka jäi äitiyslomalle huhtikuussa 2022.

Esteettömyysasiamiehen toimen sijoittumista jatkossa tarkastellaan KYMPin organisaatiorakennetta muutettaessa: karkea rakenne on selvillä kesäkuussa ja rakennetta tarkennetaan syksyllä.

Esitystä pidettiin hyvänä ja kattavana. Aihe herätti vilkasta keskustelua.

Esteettömyysmateriaalin tuottamista ja koulutuksen järjestämistä pidettiin tärkeänä jatkokehitystoimenpiteenä.

- kysely olisi ollut hyvä lähettää myös loppukäyttäjille eli kaupunkilaisille sekä erilaisten hankkeiden tilaajille
- puheenjohtaja nosti esteettömyystyöryhmän toimintaan liittyvät kolme keskeisintä kehittämisehdotusta:
  - toimialojen oman toiminnan vahvistaminen ja tukeminen sekä roolien ja vastuiden selkeyttäminen
  - vaikuttavampia toimintatapoja esteettömyysosaamisen laajentamiseksi
  - yhdenvertaisuus – tasa-arvo – saavutettavuusteeman vahvistaminen
- Pirjo lähettää kokouskutsut ja muistiot aina myös tasa-arvo-, yhdenvertaisuus- ja saavutettavuusteemoja vetäville henkilöille
- saavutettavuusverkoston vetäjä nykyään Jenni Niemiaho
- Esteettömyystiedon omistaja-tahoa ei ole nimetty: palvelukartan esteettömyyssovelluksesta puuttuu paljon toimipisteiden esteettömyystietoja
- Kyselystä puuttui konkreettisuus, tilojen ja palvelujen käyttäjien näkemys puuttuu = asiakasnäkökulma puuttuu
- Sovittiin, että seuraavassa kokouksessa 14.9.2022
  - Mirjam esittelee palvelukartan esteettömyyssovelluksen esteettömyystiedon tilannekatsauksen
  - jokainen esittää yhden konkreettisen ehdotuksen esteettömyystyöryhmän toiminnan kehittämiseksi
  - mitä jokainen esteettömyystyöryhmän jäsen voi itse tehdä esteettömyyden parantamiseksi?

5.

Esteettömyyslinjausten tilannekatsaus

- Kaupunkiympäristölautakunta hyväksyi esteettömyyslinjaukset 22.3.2022 seuraavasti.

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus hyväksyy Helsingin kaupungin esteettömyyslinjaukset 2022 – 2025 liitteen 1 mukaisesti ohjeellisena noudatettavaksi.

Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti edellyttää, että selvitetään tarkoituksenmukainen tapa saada ratikkapysäkkien esteettömyys pitkällä tähtäimellä nostettua Tamperetta vastaavalle tasolle niin, että ratikalla itsenäisesti pyörätuolilla liikkuminen on luotettavasti mahdollista.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti, että kaupunkiympäristön toimialan vastuulla olevien asioiden vastuutahot ja edistämisen suunnitellut tavat esitellään lautakunnalle vuoden 2022 aikana.

Lisäksi lautakunta korostaa, että esteettömyyden täytyy koskea myös rakennettuja alueita. Esimerkiksi jalankulkuväylien esteettömyys talvella täytyy pystyä turvaamaan myös kaduilla, joilla ei ole riittävää väliaikaisvarastointitilaa.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti tehdä seuraavan sisältöiset muutokset:

- Lisätään kohtaan "Talvikunnossapito, Käytössä oleva linjaus" seuraavan sisältöinen viimeinen kappale: "Uusi linjaus, Talvikunnossapidossa kiinnitetään erityistä huomiota kevyen liikenteen väylien esteettömyyden säilyttämiseen myös talviolosuhteissa niin, että kaikilla kaupunkilaisilla on turvallista ja helppoa liikkua kaupunkiympäristössä."

- Lisätään kohdan "Ikääntyneiden asuminen, Uusi linjaus, Kaupunki kehittää ikääntyneiden asumista" perään sanat "niin, että laatu ja määrä vastaavat ikääntyvän väestön tarpeita ja tukevat ikäihmisten itsenäistä asumista omassa kodissaan."

- Lisätään sana "väestönsuojien" kohtaan 3.2.4. Asuminen, Asuntokannan esteettömyyskartoitukset ja esteettömyyspuutteiden korjaus, Uusi linjaus:

"Helsingin kaupungin asuntoyhtiöiden yhteisten tilojen, sisäänkäyntien (kuten ovenavaus, ulkoporras/luiska), väestönsuojien ja piha-alueiden esteettömyyden taso selvitetään ja systematisoidaan esteettömyyspuutteiden korjaukset muutenkin kuin peruskorjausten yhteydessä."

- Lisätään "väestönsuojien esteettömyys" kohdan 3.2.2 Julkiset Rakennukset loppuun: Uudet linjaukset, Kaupunkilaisten käyttöön tarkoitettujen väestönsuojien esteettömyys ja saavutettavuus kartoitetaan ja niitä pyritään parantamaan. Palvelukartalla listattujen Helsingin kaupungin väestönsuojien esteettömyystieto lisätään.

- Lisätään kohdan "Tilaisuuksien järjestäminen ja tilojen varaaminen, Uudet linjaukset" jälkeen lause: "Kaupunkilaisille avoimissa tilaisuuksissa pyritään tarjoamaan mahdollisuutta osallistua etäyhteydellä."

- kaupunginhallitukseen todennäköisesti kesäkuussa, Pirjo selvittää kokouspäivämäärän Timo Lindeniltä
- viime kokouksessa sovittiin, että
Pirjo voitaisiin kutsua erilaisiin toimialoilla säännöllisesti kokoontuviin ryhmiin esittelemään linjauksia. **Toimialojen yhteyshenkilöt kutsuvat Pirjon kokouksiin tarvittaessa. Tilanpäivitys: onko tarvetta?**
- raportoinnin aloittaminen, luonnos käsitellään seuraavassa kokouksessa. Raportointi suoraan vastuujaikotaulukkoon, Pirjo vie raportointipohjan Teamsiin.
- Pirjo kutsuu raitoliikenteen esteettömyyttä käsittelevän ryhmän kokoon.

6.

EU:n komission Access City Award 2022 – kilpailu: 3.12.2021 Helsinki voitti hopeaa ja 120 000 euroa esteettömyyden edistämiseen. Hyväksyttiin Pirjon tekemä päivitetty ehdotus (liite 2).

Sovittiin, että seuraavat tiedot toimitetaan Pirjolle elokuun loppuun mennessä:

- kukin toimiala sekä Pääkaupunkiseudun kaupunkiliikenne Oy ja HSL toimittavat Pirjolle niiden kokoustilojen tai asiakaspisteidensä nimen ja yhteyshenkilön tiedot, joihin on asennettu jo induktiosilmukka ja johon asennetaan aktiivinen T-merkki
- kukin toimiala nimeää yhden tai kaksi onnistunutta kohdetta, joista konsultti tuottaa esittelymateriaalin (5 – 6 diaa / kohde valokuvineen).
- kukin toimiala miettii itse esityksensä otsikon ja esittäjän 24.11.2022 pidettävään seminaariin (ohjelmaluonnos liite 4).

7.

Pirjo Tujula esitteli luonnoksen uusien Helsinki kaikille – sivujen rakenteeksi (liite 3).

-
- sovittiin, että esteettömyystyöryhmän jäsenet kommentoivat rakennetta juhannukseen mennessä
  - Pirjo pyytää muutamalta pääsuunnittelijalta ja sopimustoimittajalta kommentteja rakenteeseen

8

Esteettömyysseminaari 24.11.2022 (luonnos ohjelmaksi liite 4).

- Pirjo esitteli seminaarin alustavan rungon
- avoin tilaisuus erityisesti vammais- ja vanhusneuvostoille sekä sidosryhmille
- mahdollisuus osallistua läsnä sekä etäyhteydellä
- tilaisuus nauhoitetaan
- nauhoite tekstitetään
- kirjoitus- ja viittomakielen tulkkaus
- yleisavustajat
- sovitaan lopullinen ohjelma 14.9.2022 kokouksessa

9. Tiedotusasiat

Esteettömyyssanasto on julkaistu sanastot.fi-palvelussa:

<http://uri.suomi.fi/terminology/esteettomyys/>

10.

Seuraava kokous ja kokouksen päättäminen.

Seuraava kokous pidetään 14.9.2022 klo 9 – 11 joko Teams-, hybridi- tai läsnäolokokouksena KYMP-talossa, Työpajankatu 8.